

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра практики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
іноземної та слов'янської філології
А. М. Коваленко
серпень 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНОЗЕМНА МОВА

Перший (бакалаврський) рівень

галузь знань **Інформаційні технології**

спеціальність **122 Комп'ютерні науки**

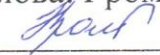
освітньо-професійна програма **Комп'ютерні науки**

мова навчання **англійська**

Погоджено науково-методичною комісією
факультету іноземної та слов'янської
філології

«30» серпня 2021 р.

Голова: Громова Н.В., к.п. н., доцент

Суми – 2021

Розробник:

Чикалова М.М. - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри практики англійської мови

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри практики англійської мови

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

Ключко Л.І., кандидат філологічних наук,
доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 7	Бакалавр	Обов'язкова
		Рік підготовки:
4-й		
Семестр		
7		
Лекції		
Практичні		
98		
Лабораторні		
-		
Самостійна робота		
112		
Консультації:		
Вид контролю:		
Залік		
Загальна кількість годин - 210		

Робоча програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Англійська мова» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки напряму (спеціальностей) 122 Комп'ютерні науки першого освітнього рівня «Бакалавр».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є фахова іншомовна комунікативна компетенція.

1. Мета вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є якісна підготовка фахівця до іншомовного спілкування в професійній сфері на основі світового досвіду, а також подальший розвиток мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетенції студентів та формування мовленнєвих умінь і стратегій в різних видах мовленнєвої діяльності на рівні, що за міжнародною класифікацією відповідає Upper-Intermediate (B2).

Завданнями вивчення дисципліни професійного є розширення та збагачення термінологічної лексики відповідно до спеціалізації; активізація навичок усного мовлення під час обговорення фахових тем; розвиток та закріплення навичок читання адаптованих текстів фахового спрямування з метою повного отримання інформації.

Основними **цільми** вивчення дисципліни «Англійська мова» є:

- формування комунікативної компетентності в сфері професійного спілкування в усній і письмовій формах;
- формування навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що зумовлена програмою та професійними потребами;
- оволодінні граматичним матеріалом, формами та конструкціями, необхідними для щоденного спілкування;
- формування, розширення та збагачення термінологічної лексики відповідно до спеціалізації;
- забезпеченні можливості отримувати та передавати наукову інформацію зі свого фаху.

2. Передумови для вивчення дисципліни:

Шкільний курс англійської мови.

3. Результати навчання

Результати навчання за дисципліною узгоджуються з вимогами Стандарту спеціальності 122 і впливають на розвиток:

- ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі комп'ютерних наук або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів інформаційних технологій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;
- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою;
- ЗК6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ЗК13. Здатність діяти на основі етичних міркувань
- ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
- ПР11 Володіти навичками управління життєвим циклом програмного забезпечення, продуктів і сервісів інформаційних технологій *відповідно до вимог і обмежень замовника, вміти розробляти проектну документацію (техніко-економічне обґрунтування, технічне завдання, бізнес-план, угоду, договір, контракт). Уміння виконувати SEO-аналітику сайтів та підвищувати ефективність просування та підтримки популярності сайтів.*

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання комунікативної компетенції студентів, які вивчають іноземну мову, базуються на дескрипторах відповідного рівня володіння мовою у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти.

Пропонуються наступні критерії:

- 1) *змістовність*: відповідність теми, розкриття теми, обґрунтованість відображення комунікативних намірів та форм їх реалізації;
- 2) *когерентність*: логічність викладу, чіткість структури, зв'язність висловлювань, реалізація комунікативного наміру;
- 3) *лексична адекватність*: використання лексики відповідно до комунікативного наміру та визначеного рівня володіння іноземною мовою;
- 4) *граматична коректність*: дотримання правил орфографії і пунктуації, правильність вживання різноманітних граматичних структур;
- 5) *відповідність фонетичним нормам*: правильність вимови, інтонації, темпу мовлення.

Оцінювання повинно бути прозорим і зрозумілим для здобувача вищої освіти. Студенти мають бути ознайомлені з критеріями оцінювання до початку навчання.

Педагогічна функція оцінювання полягає в тому, щоб зробити процес вивчення мови більш прозорим для бакалаврів, допомогти їм розвинути свою здатність до рефлексії та самооцінювання і таким чином надати їм можливість поступово перебрати на себе більше відповідальності за власне навчання.

Це сприяє розвитку вміння критично мислити. Показником сформованості навичок і вмінь перекладу слугують такі нормативи: за одну академічну годину (45 хвилин) письмовий переклад (з словником) 2 000 др. знаків, для усного перекладу – 4 000 – 4 500 др. знаків оригінального тексту за фахом.

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	<p><u>Говоріння:</u> Одиниця контролю: усне висловлювання репродуктивного, репродуктивно-варіативного чи продуктивного характеру, діалогічного чи монологічного різновиду, що належить до відповідного типу, стилю, жанру мовлення (рівень В1).</p> <p>Студент у цілому оволодів уміннями, що засвідчує достатній рівень володіння мовленням в різноманітних ситуаціях, зокрема вміння дискутувати, переконливо аргументуючи особисту позицію, узгоджуючи її з позиціями співрозмовників, давати детальний опис складних предметів чи явищ та оцінювати їх, контролювати та вдосконалювати власне мовлення, що набуває ознак індивідуального стилю, успішно вирішувати різноманітні комунікативні завдання, не порушуючи етикетних та етичних норм; діалогічне мовлення характеризується змістовністю та невимушеністю.</p> <p><u>Читання</u> (вивчаюче, ознайомлювальне, вибіркоче): Одиниця контролю: завдання різних видів до текстів різних стилів, типів і жанрів мовлення (рівень В1).</p> <p>Повне та чітке розуміння тексту/основного змісту тексту/пошук необхідної інформації, яке/який виявляється у безпомилковому виконанні завдання до тексту та творчих завдань, під час роботи з якими студент виявляє аргументоване, яскраве особистісне ставлення до проблеми.</p> <p><u>Письмо:</u> Одиниця контролю: тексти творів визначеного програмою обсягу, що належать до різних типів, стилів і жанрів мовлення (рівень В1).</p> <p>Робота є оригінальною, чітко виражена особиста позиція автора; зміст роботи повністю відповідає темі; фактичних помилок немає; зміст викладається послідовно (за сформульованим планом); наявна достатня кількість лексичних одиниць, вивчених за темою, точність слововживання, різноманітність використання морфологічних категорій і синтаксичних конструкцій (з урахуванням обсягу вивчених граматичних відомостей та відомостей із стилістики); досягнута стильова єдність і виразність тексту; допускається один мовленнєвий недолік. Допускається одна орфографічна або граматична помилка.</p> <p><u>Аудіювання:</u> Одиниця контролю: тестові завдання різних типів для перевірки розуміння висловлювань певного обсягу, стилю й жанру мовлення, монологічного і діалогічного характеру (рівень В1).</p>
В	<p><u>Говоріння:</u> Студент досить добре володіє навчальним матеріалом, спроможний з незначною допомогою викладача аналізувати, узагальнювати, переказувати його, наприклад, стисло чи вибірково переказувати зміст тексту, помічати й виправляти помилки в чужому та власному мовленні; демонструє досить високий рівень мовленнєвої культури, хоча трапляються окремі помилки різного характеру; діалогічне мовлення є змістовним, набуває рис невимушеності, відповідності етикетним нормам.</p> <p><u>Читання:</u> Розуміння тексту/основного змісту тексту/пошук необхідної інформації, яке/який виявляється в цілому у правильному виконанні завдання до тексту, хоча зустрічаються поодинокі огріхи або 10% неправильних відповідей.</p> <p><u>Письмо:</u> Зміст роботи в цілому відповідає темі (є незначні відхилення); зміст загалом достовірний, але є деякі фактичні неточності; незначні порушення послідовності викладу думок; наявна достатня кількість лексичних одиниць, вивчених за темою, лексична і граматична будова мовлення в цілому досить різноманітна; стиль роботи загалом відзначається єдністю й достатньою виразністю; у роботі допускаються два недоліки у змісті та два мовленнєві недоліки. Допускаються 2-3 помилки граматичні/орфографічні.</p> <p><u>Аудіювання:</u> Одиниця контролю: тестові завдання різних типів для перевірки розуміння висловлювань певного обсягу, стилю й жанру мовлення,</p>

	<p>монологічного і діалогічного характеру (рівень В2). Див. табл. «Критерії оцінювання рівня сформованості вмінь аудіювання».</p>
С	<p><u>Говоріння:</u> Студент спроможний з незначною допомогою викладача аналізувати, узагальнювати, переказувати його; студент демонструє достатній рівень мовленнєвої культури, хоча трапляються окремі помилки різного характеру; діалогічне мовлення є змістовним, хоча трапляються певні недоліки.</p> <p><u>Читання:</u> Розуміння тексту/основного змісту тексту/пошук необхідної інформації, яке/який виявляється в цілому у правильному виконанні завдання до тексту, хоча зустрічаються поодинокі огріхи або до 20% неправильних відповідей (або 10% неправильних відповідей та 20% неповних відповідей).</p> <p><u>Письмо:</u> Зміст роботи в цілому відповідає темі (є незначні відхилення); є деякі фактичні неточності; незначні порушення послідовності викладу думок; наявні лексичні одиниці, вивчених за темою, лексична і граматична будова мовлення різноманітна; допускаються три недоліки у змісті та чотири мовленнєві недоліки. Допускаються 4 помилки граматичні/ орфографічні/ 2 орфографічні та 2 граматичні / 1 орфографічна та 3 граматичні/ 3 орфографічні та 1 граматична.</p> <p><u>Аудіювання:</u> Одиниця контролю: тестові завдання різних типів для перевірки розуміння висловлювань певного обсягу, стилю й жанру мовлення, монологічного і діалогічного характеру (рівень В1). Див. табл. «Критерії оцінювання рівня сформованості вмінь аудіювання».</p>
Д	<p><u>Говоріння:</u> Студент задовільно відтворює почуте, прочитане, здатен обґрунтовувати думки; але переважно використовуються шаблонні висловлювання; діалог, у якому бере участь студент, відповідає за обсягом нормі, є змістовним, проте мають місце мовленнєві недоліки.</p> <p><u>Читання:</u> Розуміння тексту/основного змісту тексту/пошук необхідної інформації, яке/який виявляється у неповному виконанні завдань до нього – 30% неправильних відповідей (або 20% неправильних та 20% неповних).</p> <p><u>Письмо:</u> Зміст містить фактичні неточності; порушення послідовності викладу думок; недостатня кількість лексичних одиниць, вивчених за темою, неправильне слововживання; стиль роботи не відзначається єдністю; допускаються чотири недоліки у змісті та п'ять мовленнєвих недоліків. Допускаються 7-8 помилок(граматичні/орфографічні).</p> <p><u>Аудіювання:</u> Одиниця контролю: тестові завдання різних типів для перевірки розуміння висловлювань певного обсягу, стилю й жанру мовлення, монологічного і діалогічного характеру (рівень В1). Див. табл. «Критерії оцінювання рівня сформованості вмінь аудіювання».</p>
Е	<p><u>Говоріння:</u> Студент задовільно відтворює почуте, прочитане, на елементарному рівні здатен обґрунтовувати думки; але мовлення ще характеризується одноманітністю; діалог, у якому бере участь студент, відповідає за обсягом нормі, проте містить факти, які не завжди відповідають мовленнєвій ситуації, мають місце мовленнєві недоліки.</p> <p><u>Читання:</u> Розуміння тексту/основного змісту тексту/пошук необхідної інформації, яке/який виявляється у неповному виконанні завдань до нього – до 40% неправильних відповідей (або 30% неправильних та 20% неповних).</p> <p><u>Письмо:</u> Зміст роботи частково відповідає темі, містить фактичні неточності; порушення послідовності викладу думок; незначна кількість лексичних одиниць, вивчених за темою, неправильне слововживання; стиль роботи не відзначається єдністю; допускається до 4-5 недоліків у змісті та мовленнєвих недоліків. Допускається до 8 помилок(граматичні/орфографічні).</p> <p><u>Аудіювання:</u> Одиниця контролю: тестові завдання різних типів для перевірки розуміння висловлювань певного обсягу, стилю й жанру мовлення, монологічного і діалогічного характеру (рівень В1).</p>

F	<p><u>Говоріння:</u> Студент відтворює уривчастими реченнями окремі цілісні смислові фрагменти вивченого матеріалу, що становлять лише незначну частину загального обсягу змісту певної теми; його участь у діалозі обмежується однією чи двома елементарними репліками, що не враховують ситуації спілкування, порушують мовленнєві норми.</p> <p><u>Читання:</u> Розуміння тексту/основного змісту тексту/пошук необхідної інформації, яке/який виявляється у неповному виконанні завдань до нього – 60% неправильних відповідей (або 50% неправильних та 20% неповних).</p> <p><u>Письмо:</u> Робота не відповідає меті завдання, містить лише кілька речень, що стосуються теми; допускаються шість недоліків у змісті та п'ять мовленнєвих недоліків. Допускається 9-10 помилок(граматичні/ орфографічні).</p> <p><u>Аудіювання:</u> Одиниця контролю: тестові завдання різних типів для перевірки розуміння висловлювань певного обсягу, стилю й жанру мовлення, монологічного і діалогічного характеру (рівень B2). Див. табл. «Критерії оцінювання рівня сформованості вмінь аудіювання».</p>
FX	<p><u>Говоріння:</u> Студент майже не здатен відтворити навчальний матеріал, сприйнятий на слух чи прочитаний, реагує на окремі його елементи однослівними висловлюваннями. Діалог він підтримувати не може, відповідає на запитання лише «так» або «ні».</p> <p><u>Читання:</u> Розуміння окремих фрагментів тексту/основного змісту тексту/пошук необхідної інформації, яке/який виявляється у виконанні окремих завдань до нього – 70% неправильних відповідей.</p> <p><u>Письмо:</u> Робота складається з кількох уривчастих речень, що стосуються теми роботи, але відображають лише окремі її фрагменти.</p> <p><u>Аудіювання:</u> Одиниця контролю: тестові завдання різних типів для перевірки розуміння висловлювань певного обсягу, стилю й жанру мовлення, монологічного і діалогічного характеру (рівень B2). Див. табл. «Критерії оцінювання рівня сформованості вмінь аудіювання».</p>

Розподіл балів

Поточний контроль																Залік	Загальна к-сть балів
T1		T2		T3		T4		T5		T6		T7		T8			
пр	с/р	пр	с/р	пр	с/р	пр	с/р	пр	с/р	пр	с/р	пр	с/р	пр	с/р		
5	2	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	25	100

T1, T2 ... T 8 – теми практичних занять – 40 балів;

C/p – самостійна робота студентів – 35 балів;

Залік – участь у навчальних та наукових заходах (тези фахової конференції, участь у англомовних вебінарах з отриманням сертифікату) – 25 балів

5. Засоби діагностики результатів навчання

5.1. Критерії оцінювання видів роботи для поточного контролю

- Поточний контроль тем.
- Контроль самостійної роботи у вигляді пошуку іншомовної інформації за фахом та презентацій з тем.
- Залік (у вигляді відкритих запитань та тестів).

Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру. Максимальна кількість балів за аудиторну роботу в межах одного розділу розраховується як сума оцінок за усне та письмове мовлення. Кількість балів за усне мовлення розраховується як середнє арифметичне оцінок, отриманих студентами на заняттях за монологічне та діалогічне мовлення. Кількість балів за письмове мовлення розраховується як середнє арифметичне оцінок, отриманих студентами на заняттях за виконання різних видів письмових робіт за темами розділу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Повсякденне життя. Родина. Характер людини. Помешкання.

Тема 2. Дозвілля, відпочинок. Світ захоплень.

Тема 3. Освіта. Студентське життя. Іноземні мови в житті людини.

Тема 4. Вибір професії. Плани на майбутнє. Молодь і сучасний світ.

Тема 5. Навколишнє середовище. Людина і довкілля.

Тема 6. Подорожі, екскурсії. Визначні об'єкти історичної та культурної спадщини України та країни, мову якої вивчають.

Тема 7. Спорт в Україні та в країні, мову якої вивчають.

Тема 8. Культура й мистецтво, традиції та звичаї в Україні та в країні, мову якої вивчають. Міжнародні організації, міжнародний рух.

7. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Тематика курсу			
Тема	кількість год.		
	лекції	пр.занят.	сам. роб.
Тема 1. Студент та його оточення			
1.1. Повсякденне життя.	-	2	2
1.2. Родина, родинні стосунки. Риси характеру людини.	-	4	4
1.3. Помешкання.	-	4	2
Тема 2. Вільний час			
2.1. Дозвілля.	-	2	2
2.2. Активні та пасивні види відпочинку.	-	4	2
2.3. Світ захоплень. Хоббі.	-	4	4
Тема 3. Освіта			
3.1 Система освіти в Україні та за кордоном.	-	6	4
3.2. Студентське життя.	-	4	4
3.3. Іноземні мови в житті людини.	-	4	4
Тема 4. Майбутня кар'єра			
4.1. Поняття “work, job, occupation, profession, career”.	-	2	2
4.2. Вибір професії.	-	4	4
4.3. Плани на майбутнє.	-	4	4
4.4. Молодь і сучасний світ.	-	4	4
Тема 5. Природа та довкілля			
5.1. Погода. Навколишнє середовище.	-	4	6
5.2. Шляхи вирішення проблеми забруднення оточуючого середовища.	-	6	8
5.3. Людина і довкілля.	-	4	6
Тема 6. Подорожі, екскурсії.			
6.1. Види подорожей. Види транспорту.	-	4	6
6.2. Визначні об'єкти історичної та культурної спадщини України	-	4	6
6.3. Визначні об'єкти історичної та культурної спадщини Англії.	-	4	6
Тема 7. Спорт і здоров'я			
7.1. Спорт в Україні.	-	4	4
7.2. Спорт у країні, мову якої вивчають.	-	4	4
7.3 Здоровий спосіб життя.	-	4	4
Тема 8. Культурна спадщина			
8.1. Культура й мистецтво традиції та звичаї в Україні та в країні, мову якої вивчають.	-	4	8
8.2. Література, музеї, виставки, живопис.	-	4	8
8.3. Міжнародні організації, міжнародний рух.	-	4	4
Загальний обсяг год.			
	-	98	112

8. Теми практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	Студент та його оточення.	10
2	Вільний час.	10
3	Освіта.	14
4	Майбутня кар'єра.	14
5	Природа та довкілля.	14
6	Подорожі, екскурсії.	12
7	Спорт і здоров'я.	12
8	Культурна спадщина.	12
	<i>Всього</i>	98

ГРАМАТИЧНИЙ ІНВЕНТАР

Іменник. Граматичні категорії (однина та множина, присвійний відмінок). Іменникові словосполучення. Лексичні класи іменників (власні та загальні назви: конкретні, абстрактні іменники, речовини, збірні поняття).

Артикль. Означений і неозначений. Нульовий артикль.

Прикметник. Розряди прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Числівник. Кількісні, порядкові та дробові числівники.

Займенник. Розряди займенників.

Дієслово. Правильні та неправильні дієслова. Спосіб дієслова. Часо-видові форми. Модальні дієслова. Дієслівні форми (інфінітив, герундій, дієприкметник). Конструкції з дієслівними формами (складний додаток, складний підмет, складний присудок).

Прислівник. Розряди прислівників. Ступені порівняння прислівників.

Прийменник. Типи прийменників.

Сполучники. Види сполучників.

Речення. Прості речення. Складні речення. Безособові речення. Умовні речення (0, I, II, III типів).

Пряма й непряма мова

Словотвір.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Fabré E. M., Esteras S. R. Professional English in use : ICT : [for computers and the Internet] intermediate to advanced. Cambridge: Cambridge University Press, 2016. 118 p
2. Чикалова М. М., Коваленко С. М., Ч60 Foreign language for special purposes (non-linguistic specialties). Іноземна мова за фаховим спрямуванням (для студентів немовних спеціальностей). Навчальний посібник для підготовки студентів ОКР «Магістр» денної та заочної форм навчання закладів вищої освіти. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. - 125 с.
3. Чикалова М. М. Professional English (for the students majoring in Mathematics, Physics and Information Technologies) : навчальний посібник з вивчення фахової лексики для студентів фізико-математичних спеціальностей / М. М. Чикалова. – Суми : СДПУ, 2017. – 120 с. (електронне видання)
4. E. Moutsov. Use of English for B2. Student's Book. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/612732/>
5. Dictionary of Law, 5th edition / edited by Ned Beale, 2007. – 320 p.

Додаткова література:

1. Коваленко, С. М. Enjoy listening English dialogues [Text] = Вдосконалюємо уміння аудіювання у діалогічному мовленні : на матеріалі англійської мови : навчальний посібник для студентів 1-го курсу спеціальностей «Англійська мова та друга іноземна мова» денної та заочної форм навчання вищих навчальних закладів. Частина 1 / С. М. Коваленко, М. М. Чикалова. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. – 123 с.
2. Ляшенко І. В. Англійська мова : Practice Abroad : навчальний посібник з англійської мови за програмою курсу поглибленого та інтенсивного вивчення іноземних мов / І. В. Ляшенко, О. А. Литвиненко, Т. М. Меденцова та ін. – Суми : Університетська книга, 2010. – 400 с.
3. Murphy R., Smalzer W. R., Chapple J. Grammar in use. Intermediate: self study reference and practice for students of English. - Cambridge University Press, 2018. – 374 р.
4. Голіцинський Ю. Б. Граматика: 36. вправ / Перекл. з рос. 7-го вид. / Б. Б. Голіцинський, Н. А. Голіцинська. – К. : – Арій., 2015. – 544 с.
5. Багацька О.В., Козлова В.В., Коваленко А.М. Лінгвістичний довідник наукового дослідження: практикум (англійською мовою): навчальний посібник для студентів, магістрантів та аспірантів. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. – 300 с.
6. Коваленко С.М., Чикалова М.М. Enjoy listening English dialogues. Вдосконалюємо уміння аудіювання у діалогічному мовленні (на матеріалі англійської мови): Навчальний посібник для студентів 1-го курсу спеціальностей «Англійська мова та друга іноземна мова» денної та заочної форм навчання вищих навчальних закладів. – Суми, 2019. – 123 с.

Інтернет ресурси

1. <http://btc-english.narod.ru> – розмовна англійська мова
2. <http://dictionary.cambridge.org/> – словники
3. www.repete-my.com – повторення лексики
4. <http://www.study.ru/test/> – тести з англійської мови
5. http://tourlib.net/books_ukr
6. <http://careerplanning.about.com>
7. <http://www.better-english.com.exerciselist.html> (English for Business)
8. <http://ppp.net/links/news> (The Ultimate Collection of News Links)
9. <http://www.m-w.com/dictionary> (Merriam Webster Online)
10. <http://www.bucknell.edu/rbeard/diction/html41> (Online Dictionaries)
11. <http://vancouver-webpages.com/synonyms/html> (Synonym Dictionary)
12. <http://www.merriam-webster.com/dictionary/accept> - Інтерактивний словник
13. <http://dictionary.reference.com/> - Словник із інтерактивними завданнями
14. <http://www.spellingbee.com/> - Орфографічна гра
15. www.bbc.com - Відео, аудіо та новини

Адіоматеріали для прослуховування:

Аудіо курс англійської мови «Streamline English 1. Departures».

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Підручники та навчальні посібники.
2. Платформа для дистанційної освіти MOODLE.
3. Мультимедійне обладнання для презентації.
4. Технічне обладнання для прослуховування та перегляду програмного матеріалу.
5. Тематичні ілюстрації, плакати, таблиці.